

AL SERVEI DE CATALUNYA

Butl eti interior de la Seccio catalana de la Societé Française des Amis de la Catalogne

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer de Requelaine, 25 ♦ Tel. 229.83 -- C.C.P. Toulouse 377.32 ♦ TOLOSA DEL LLENGUADOC

EDITORIAL

La subscripció de FOC NOU

Per assegurar la reaparició de FOC NOU i la seva publicació regular, varem obrir una subscripció extraordinària per mitjà d'unes circulars tameses als subscriptors i amics del nostre setmanari. En decidir-nos a posar en pràctica aquesta idea, complàvem «a priori» amb el patriotisme dels nostres lectors i amb llur simpatia i lleial adhesió a la causa que defensem. Però — i ho diem amb una emoció sincera — la realitat ha depassat les nostres previsions. Els lectors de FOC NOU, després de tres mesos de no rebre el setmanari i d'una llarga temporada de publicació irregular a intermitències desencoratjadores, han respost a la nostra crida amb un entusiasme, una generositat i un afecte que ens estimulen a prosseguir la nostra obra amb més delit que mai. No inventemres, ni utilitzem un optimisme de propaganda; els noms, les xifres i els fragments de lletres que publiquem, parlen per nosaltres. Això vol dir purament i simplement que l'èxit de la subscripció de FOC NOU té una importància extraordinària que no passarà desapercibuda als que tenen el deure de polsar l'estat d'esperit del poble català, de l'exili i de casa nostra. Car d'allà baix hem rebut una bona part de donatius i de lletres no menys animadores. Això significa eloquentment que FOC NOU respon a un grandios estat d'opinió que reclama una alta política d'unitat catalana i de renovació nacional en tots els ordres, una política austera i assenyada, liberal, democràtica, de progrés social i d'exaltació dels sentiments patriòtics del nostre poble.

Vol dir que es catalans en afirmar amb nosaltres «FOC NOU, Catalunya nova» volen fer sentir que estan cansats de baralles partidistes, de lluites fratricides, de discussions de clan i de dogmes entre partits, d'arribismes, d'improvisacions, d'incompetències i de nuvol·ls de fum i que volen que en recomençar la sagrada tasca de bastir una nova Catalunya es faci amb procediments nous, d'ètica, de correcció i d'eficàcia assegurades.

Per això FOC NOU sent la responsabilitat de la seva tasca a acomplir en la defensa d'aquesta bandera magnífica y reemprén avui la seva campanya pro unitat catalana y renovació nacional ajudat pels seus milers de lectors i de subscriptors de l'exili i de casa nostra amb el mateix entusiasme i la mateixa fe en els destins sagrats de la Pàtria immortal.

* * *

Donem avui una primera llista de donatius rebuts del 10 al 25 de Novembre darrer i continuarem en numeros vinents la publicació de les quantitats rebudes després car la publicació integrada de tots els ja rebuts fins ara ens ompliria dues pàgines del nostre setmanari. Així mateix anirem trametent els rebuts corresponents a tothom, però preguem als nostres lectors que es facin càrrec del volum de feina que tot això representa per al nostre administrador el qual, con tots nosaltres, treballa robant hores al descans quotidià. Es mes; en la impossibilitat material de poder distribuir el numero setmanalment i adhuc d'assegurar la seva edició setmanal donades les dificultats tècniques augmentades amb les restriccions de corrent elèctric, FOC NOU sortirà cada quinze dies, el 5 i el 20 de cada mes.

En la seva nova època, publicarà unes seccions fixes de comentaris polítics nacionals, de política espanyola, de noves de Barcelona, de vida internacional, de Lletres i Arts, de Noticiari, etc., etc. I a petició de nombrosos lectors, unes lliçons de Gramàtica catalana a l'abast de tothom per fer tasca útil de divulgació de la nostra llengua. Lliçons que els nostres lectors podran retallar i guardar per suplir a la manca actual d'un text editat de Gramàtica catalana.

FOC NOU que va iniciar amb èxit les seves edicions amb el llibre «Luis Companys, la seva vida, la seva obra, la seva mort gloriosa» i després amb l'Estatut de Catalunya i el recull d'obres de Verdaguier, té en premsa ara el Compendi d'Història de Catalunya en edició popular, el qual no ha sortit encara degut a la vaga actual d'impremtes de Tolosa. Per a després es proposa editar un llibre inèdit de Carles Pi i Sunyer per a l'edició del qual donarà l'exclusiva a FOC NOU i ja no vol allargar més els seus plans editorials perquè suposa que no tindrà temps de realitzar-los a l'exili.

Així sigui.

El deuze dels catalans

Per fi després de laborioses gestions dute a terme per Carles Pi i Sunyer i pel President Iria el 14 de Setembre proppassat, quedà constituït a París el govern de la Generalitat de Catalunya. Els nostres lectors en coneixen la composició per la premsa catalana, però nosaltres inserim també la llista per als que encara no la coneixessin d'una manera exacta.

Carles Pi i Sunyer intentà formar un Consell de tipus polític amb representacions de les forces democràtiques i obreres de Catalunya i els seus esforços no tingueren èxit que ell desistí. Fou aleshores que el propi president Iria s'encarregà de la formació del govern de personalitats catalanes que ell presideix i que representa la Generalitat de Catalunya la legalitat catalana la bandera i la personalitat nacionals.

Es possible que aquest Consell provisional constituït pel President Iria no sigui del gust de tothom i convinguem que seria tant difícil arribar a constituir un Govern català que meregués l'aprovació de tots com trobar el desllorigador de la quadratura del

cercle. Individualista, crític, apassionat, oposicionista temperamental, el català és difícil d'accontentar i si s'ha passat sis anys demanant un Govern català era per poder tenir el gust de combatre'l i trobar-li defectes.

Tan mateix admetem que el govern en qüestió podria ésser més complet no solament en nombre sino adhuc fent possible un cert equilibri de forces polítiques però recordem que el propi President Iria ha manifestat que el Consell constituït és ampliable i que res no s'oposa a que noves personalitats vinguin a integrar-lo.

Mentrestant el deure dels catalans es d'acatament i disciplina davant del President de Catalunya i, ja no cal dir-ho, del Govern català que ha constituït. Som democràtes lleials i en bona democràcia només podem admetre el Consell en qüestió amb caràcter provisional fins que el poble de Catalunya vagi a les urnes i expressi lliurement la seva voluntat. Aleshores, sense cap dubte el Govern català sortirà de la majoria que el poble hagi escollit i serà responsable dels seus actes davant les Corts de Catalunya.

Avui per avui doncs, el Govern Provisional català constituït a l'exili pel President, Provisional també de Catalunya, és el nostre representant legal i com a tal el defensarem i respectarem i l'obeïrem. Estem segurs que amb la seva actuació es farà digne de la nostra confiança, del nostre respecte i de la nostra disciplina i, si així no fos, amb la mateixa noblesa i claredat que el defensem avui embriem acreçar-li les censures i crítiques de què fos mereixedor.

A aquestes altures, després de tres anys de guerra civil, de sis d'exili, de persecucions de guerra, de camps d'exterminació de fam, de bombardeigs de misèries, d'inquietuds d'enyoraments i d'angoixes no és cosa de resuscitar les capelletes polítiques ni els jocs de rivalitats i personalismes de clan y de fracció. És hora de sentir-se catalans patriotes, dignes i responsables. És hora de penar en la Pàtria abans que tot. És hora d'escollir entre una política austera de renovació i responsabilitat o la tornada als errors i a les febleses lamentable d'altres temps.

SEGONA LLETRA OBERTA

ALS

ESTUDIANTS CATALANS

per J. M.ª BELLIDO

Tolosa, 6 de Desembre del 1945.

Benvolguts amics: Durant aquests nou anys que han passat des de que començà la Península això que en diuen «El movimiento salvador» simple assaig general de la segona guerra europea, finida ja gracies a Deu amb l'esfondrament dels règims totalitaris, llevat l'espanyol que vosaltres patiu encara, el món ha fet el seu camí i l'ha fet potser més gran que en lloc en tot el referent als estudis per a les anomenades professions liberals i la forma d'exercici d'aquestes professions. Els titulars de les mateixes ja no les podran exercir amb la sola mira de guanyar-se la vida, ni amb el sol control de llurs clients sino com a un servei a tota la societat i amb el deure de renovar sovint llur preparació per a rendir sempre el seu treball a profit de tots, amb la màxima eficàcia. La vostra acció benefactora haurà d'arribar a tots per un igual, que tots els homes tenen el mateix dret a beneficiar-se d'aquella mitjana que la ciència i la preparació tècnica avui possibles han posat al nostre abast.

Aquest ideal es la professió mèdica per exemple s'ha concretat en diversos plans (pla Debré a França, pla Beveridge a Anglaterra i altres a diversos països), que curen d'organitzar-la en forma que donen a tots els ciutadans el dret efectiu de rebre la millor assistència higiènica i terapèutica possible sense excepcions de cap mena. Això que no es una medicina d'Estat, ni una anul·lació de la personalitat dels facultatius els imposa un primer deure, el de preparar-se el millor possible, amb el màxim esforç durant el període d'estudis. Però la societat té

un dret, el que els homes que senten vocació per l'estudi i per l'exercici de la Medicina en totes les seves branques tinguin un mínim de dotes personals que els capacitin per a un exercici digne, renovant durant tota la seva vida professional llur informació científica i també llur capacitat tècnica. De totes les altres carreres lli-tèrries o tècniques, de l'ensenyament o del que sigui, hom podria dir el mateix. Demés hom ja no creu en la necessitat de limitar el nombre dels professionals; la dita «plétora» professional es un mite passat de moda. Una organització raonable del món requerrirà mes doctors i mes enginyers però els requerrirà més capaços, més informats i més hàbils en el llur treball. I per raons de justícia i d'ètica, aquests joves del quals hom tant n'espera caldrà cercar-los entre tota la massa dels ciutadans, sense mirar a qual nivell econòmic pertanyen per la naixença, sino solament qual es la seva primera preparació i qual la seva capacitat. Hem de confessar que ens el quaranta anys passats del segle que som, havíem fet força camí enerrant els estudiants universitaris procedien gaire be tots de la anomenada burgesia, adinerada moltes vegades que repugnaven considerar l'exercici de la professió com un servei o es negaven a prestar atenció uniforme a les matèries que eren obligats a curar perquè sabien que els seus pares els posarien en condicions d'exercici especialitats productives i còmodes. D'ara endavant seran molts els estudiants procedents de famílies proletàries, i tots podran exercir totes les especialitats per quan el Poder pù-

blic proveirà a que hi hagi en el país totes les instal·lacions necessàries, amb la profusió i en els llocs que calgui. Aquests joves renovaran l'ambient dels nostres centres d'estudi i junt amb vosaltres faràn de l'Universitat de Catalunya un centre que irradiarà damunt tota la massa catalana els beneficis de la Ciència i de la Cultura fent-se i renovant-se sempre.

Hi ha més encara: el nom modern no deixarà a la cura de cada qual la renovació del seu cabal de coneixements al llarg de la seva vida professional. Tots estarem obligats a repassar les coses apreses ja i a informar-nos de les noves en els mateixos centres on aprengueren les primeres nocions; els cursos de capacitat portaran a les aules homes madurs o encanits, a revirar llurs dies de joventut i a incrementar llur formació doctrinal i pràctica. Tots serem obligats igualment a contribuir cadascú en el que sigui capaç a l'ensenyament de joves i d'homes ja fets en aquest nou aspecte de la funció universitària. Catalunya no voldrà sostenir un sistema anacrònic en el qual l'influència de les institucions de cultura superior es un pur episodi en la vida dels homes que hi passen, sino que seguint aquesta tendència i adhuc essent un model si s'escau per a la resta de la Península i per al món sencer, els professionals de les carreres liberals seran estudiants tota la seva vida per a servir cada dia millor el interressos i les necessitats totes de la Catalunya que esperem i desitgem. Vosaltres sereu uns ardits propugnadors d'aquestes ansies de justícia, eficàcia i renovació.